

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

IZMEĐU

TALIJANSKE SREDIŠNJE BANKE

I

HRVATSKE NARODNE BANKE

U PODRUČJU NADZORA BANAKA

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU
TALIJANSKE SREDIŠNJE BANKE
I
HRVATSKE NARODNE BANKE
U PODRUČJU NADZORA BANAKA**

(1) Talijanska središnja banka (Banca d'Italia, BI) i Hrvatska narodna banka (HNB), u nastavku teksta: "nadležna tijela", izražavaju svoju spremnost za suradnju na temelju uzajamnog povjerenja i razumijevanja te su suglasne da će tu suradnju u području nadzora banaka temeljiti na načelima i postupcima koji su zacrtani ovim memorandumom.

(2) Talijanska središnja banka utemeljena je kao javno-pravna osoba koja je neovisna o talijanskoj državi. U skladu sa Zakonom o bankama iz 1993. BI je odgovoran za provođenje nadzora nad poslovanjem banaka, grupe banaka i nebankarskih finansijskih posrednika. U izvršavanju zadatka iz navedenih nadležnosti BI procjenjuje je li upravljanje finansijskim institucijama nad kojima provodi nadzor zdravo i razborito te nadzire cjelokupnu stabilnost, djelotvornost i konkurentnost finansijskog sustava kao i poštivanje odredaba koje uređuju kreditiranje.

Nadalje, u skladu sa Zakonom o finansijskom posredovanju iz 1998. BI je odgovoran za ograničavanja rizika i za finansijsku stabilnost društava za ulaganje u vrijednosne papire te društava za zajednička ulaganja.

(3) Hrvatska narodna banka je središnja banka Republike Hrvatske (RH). U skladu sa Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci iz 2001. i Zakonom o bankama iz 2002. HNB je odgovoran za provođenje nadzora nad poslovanjem banaka, stambenih štedionica i podružnica stranih banaka na pojedinačnoj osnovi te grupe banaka na temelju konsolidiranih finansijskih i nadzornih izvješća.

HNB nije odgovoran za nadzor ostalih finansijskih institucija koje čine dio grupe banaka, na pojedinačnoj osnovi.

HNB je odgovoran za regulaciju bankovnih transakcija i propisuje standarde kojima se osigurava stabilnost i sigurnost bankovnog sustava u RH.

Uvodne odredbe

(4) Nadležna tijela namjeravaju surađivati u nadzoru poslovanja prekograničnih jedinica banaka i grupe banaka osnovanih u državi drugoga nadležnog tijela, a čija se sjedišta nalaze u njihovim područjima nadležnosti.

(5) U smislu ovog memoranduma sljedeći izrazi imaju ovo značenje:

"Banka" – društvo koje se bavi primanjem depozita i ostalih otplativih sredstava od javnosti te odobravanjem kredita za vlastiti račun. U smislu ovog memoranduma izraz "banka" također uključuje stambene štedionice.

"Stambena štedionica" – specijalizirano društvo sa sjedištem u RH, koje posjeduje odobrenje za rad i koje prikuplja depozite od domaćih fizičkih i pravnih osoba radi rješavanja stambenih potreba građana odobravanjem kredita za stanogradnju hrvatskim državljanima uz finansijsku potporu države na području RH. U skladu sa Zakonom o bankama iz 2002. stambene se štedionice smatraju bankama, a nadzor nad njihovim poslovanjem provodi HNB.

"Prekogranična jedinica" – podružnica ili tvrtka kći glavnog ureda matične banke ili matične banke s odobrenjem za rad u Italiji koja ima odobrenje za rad u RH ili podružnica ili tvrtka kći glavnog ureda matične banke ili matične banke s odobrenjem za rad u RH koja ima odobrenje za rad u Italiji.

"Nadležno tijelo matične zemlje" – nadležno tijelo koje provodi nadzor nad glavnim uredom matične banke kad je riječ o podružnici ili koje provodi nadzor nad matičnom bankom kad je riječ o tvrtki kćeri.

"Nadležno tijelo zemlje domaćina" – nadležno tijelo koje provodi nadzor nad podružnicom ili tvrtkom kćeri.

Razmjena informacija

(6) Suradnja obuhvaća izdavanje odobrenja za rad, odnosno njihovu izmjenu ili oduzimanje, te davanje prethodnih suglasnosti za stjecanje kvalificiranih udjela (vlasničke kontrole) kao i stalni nadzor nad poslovanjem prekograničnih jedinica, uključujući međusobnu razmjenu informacija i izravnu kontrolu.

Nadležna tijela međusobno će se obavještavati o svim prekograničnim jedinicama na zahtjev, u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom, kao i o svim ostalim važnim informacijama koje bi im mogle pomoći u procesu provođenja nadzora.

Odobrenja za rad

(7) Ako banka osnovana u jednoj od spomenutih država podnese zahtjev nadležnom tijelu druge države za dobivanje odobrenja za otvaranje podružnice, nadležno tijelo te druge države dužno je razmotriti takav zahtjev u roku i u skladu s postupcima koje utvrđuju bankovni zakoni i propisi te države.

(8) U postupku osnivanja podružnice na području drugoga nadležnog tijela nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti nadležno tijelo zemlje domaćina o predviđenom programu rada i vrsti poslovanja podružnice, o iznosu vlastitih sredstava, o koeficijentu solventnosti te o rezultatima rada glavnog ureda matične banke kao i o programu osiguranja depozita u matičnoj zemlji.

Nadalje, nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti nadležno tijelo zemlje domaćina podliježe li glavni ured matične banke domaćim bankovnim propisima i pridržava li ih se u potpunosti te očekuje li se da će on, s obzirom na njegovu administrativnu strukturu i interne kontrole, voditi podružnicu na uredan, razborit i propisan način.

(9) Prije imenovanja direktora prekogranične jedinice nadležno tijelo matične zemlje dužno je dati nadležnom tijelu zemlje domaćina, na njegov zahtjev, bez odgode, sve dostupne

podatke koji bi mogli biti korisni u ocjenjivanju sposobnosti i profesionalnih vještina kandidata, kao i sve informacije koje bi mogle dovesti u sumnju prikladnost i podobnost kandidata za mjesto direktora prekogranične jedinice.

Suradnja vezana uz vlasničku kontrolu

(10) Nadležna tijela dužna su se međusobno konzultirati prije izdavanja odobrenja za rad prekograničnoj jedinici banke koja ima odobrenje za rad u drugoj državi i prilikom ocjenjivanja stjecanja značajnog udjela u domaćoj banci, u skladu sa zakonskim odredbama nadležnog zakonodavstva, od strane banke u nadležnosti drugoga nadležnog tijela.

Stalni nadzor i korektivne mjere

(11) Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati u odgovarajućoj mjeri o svim događajima koji bi mogli ugroziti stabilnost banaka koje imaju prekogranične jedinice u drugoj zemlji.

Ona su također dužna međusobno se obavještavati o administrativnim kaznenim mjerama koje su nametnula i o svim drugim mjerama koje su poduzela protiv određene prekogranične jedinice kao nadležno tijelo zemlje domaćina ili protiv matične banke kao nadležno tijelo matične zemlje.

(12) Nadležna tijela dužna su raspraviti sva bitna pitanja u vezi s bankama koje imaju prekogranične jedinice u drugoj državi, a koja mogu biti važna za drugo nadležno tijelo. Važna pitanja uključuju, posebice, pitanja vezana uz financijsko poslovanje određene institucije (nemogućnost održavanja adekvatnosti kapitala ili ispunjavanja ostalih financijskih zahtjeva, značajni gubici, brz pad dobiti ili pogoršanje profitabilnosti), pitanja koja se odnose na usklađenost ili kontrolne postupke, pitanja koja proizlaze iz kontakata u nadzorne svrhe i izravnih kontrola, bonitetnih informacija ili izvješća i kontakata s nadziranom institucijom ili s drugim regulatornim tijelom, pitanja vezana uz nepravodobno podnošenje ili podnošenje netočnih bonitetnih izvješća kao i ona koja se odnose na nadzorne aktivnosti u trećim zemljama.

(13) Predstavnici bankovnih supervizora BI i HNB-a mogu od druge strane u bilo kojem trenutku zatražiti pojašnjenja i održavanje sastanaka koji se smatraju nužnima.

(14) Ako bilo koja institucija sa sjedištem u Hrvatskoj odnosno u Italiji, a koja ima odobrenje za rad u trećoj zemlji, podnese zahtjev za dobivanje odobrenja za rad od jednoga od nadležnih tijela, BI i HNB dužni su, u opsegu u kojem je to moguće, raspraviti svaku bitnu informaciju kojom raspolažu, a koja bi mogla biti važna drugomu nadležnom tijelu.

Krizne situacije

(15) Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati bez odgode ako dođu do saznanja o eventualnim počecima kriza koje se odnose na određenu nadziranu instituciju, a koja ima prekogranične jedinice u državi drugoga nadležnog tijela.

Izravna kontrola

(16) Nadležna tijela suglasna su da je suradnja posebice korisna u međusobnom pružanju pomoći pri provođenju izravnih kontrola prekograničnih jedinica.

(17) Izravnu kontrolu prekogranične jedinice obično provodi nadležno tijelo zemlje domaćina, a na zahtjev provodi je i uime nadležnog tijela matične zemlje. Nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je obavijestiti nadležno tijelo matične zemlje što je prije moguće, no najmanje tri mjeseca unaprijed, o svakoj planiranoj kontroli prekogranične jedinice, te navesti broj osoba koje će obaviti tu kontrolu kao i svrhu i očekivano trajanje kontrole.

(18) Ako nadležno tijelo matične zemlje želi provesti kontrolu prekogranične jedinice u zemlji domaćinu, primjenjuje se postupak naveden u dalnjem tekstu.

(19) Nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti, najmanje dva mjeseca unaprijed, nadležno tijelo zemlje domaćina o svojoj namjeri da izvrši izravnu kontrolu prekogranične jedinice te je dužno navesti broj osoba koje će obaviti kontrolu kao i svrhu i očekivano trajanje kontrole.

(20) Nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je:

- provesti traženu kontrolu te dopustiti nadležnom tijelu matične zemlje da sudjeluje u toj kontroli ili
- dopustiti nadležnom tijelu matične zemlje da samostalno izvrši traženu izravnu kontrolu, ako je nadležno tijelo zemlje domaćina ne može, zbog bilo kojeg razloga, izvršiti samo. U tom slučaju nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je o tome pravodobno obavijestiti nadležno tijelo matične zemlje.

(21) U oba slučaja navedena u stavku 20. potrebno je dobiti prethodno odobrenje od nadležnog tijela zemlje domaćina, u skladu s važećim zakonima zemlje domaćina (RH, Zakon o bankama iz 2002.; Italija, Zakon o bankama iz 1993.).

(22) Nadležna tijela dužna su se pravodobno međusobno obavještavati o rezultatima kontrola u mjeri u kojoj je to prikladno. Ako se istodobno provodi izravna kontrola matične institucije u matičnoj državi i prekogranične jedinice, nadležno tijelo matične zemlje dužno je osigurati nadležnom tijelu zemlje domaćina sažetak izvješća o nalazima kontrole koji su relevantni za prekograničnu jedinicu.

(23) Kad se provede izravna kontrola prekogranične jedinice, nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je osigurati nadležnom tijelu matične zemlje sažetak izvješća o nalazima kontrole koji su relevantni za matičnu instituciju.

Poslovna tajna

(24) Obveza čuvanja poslovne tajne odnosi se na sve službenike koji primaju informacije od nadležnog tijela druge države tijekom obavljanja svojih poslovnih aktivnosti i važan je preduvjet za uspješnu suradnju nadležnih tijela. Nadležna tijela suglasna su da će sve povjerljive informacije koje razmijene u sklopu ovih aranžmana koristiti jedino u zakonitu svrhu nadzora.

(25) U mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom, nadležna će tijela čuvati povjerljivost svih informacija koje prime jedno od drugoga u sklopu ovih aranžmana te se obvezuju da neće objaviti takve informacije osim ako to nije potrebno za izvršavanje njihovih nadzornih funkcija te ukoliko nisu za to dobili prethodno odobrenje od drugoga nadležnog tijela.

(26) Nadležna tijela se obvezuju da će, po primitku zakonskog zahtjeva za informacije koje su primila od drugoga nadležnog tijela ili za informacije do kojih su došla tijekom provođenja izravne kontrole na području nadležnosti drugoga nadležnog tijela, odmah o takvom zahtjevu pismenim putem obavijestiti drugo nadležno tijelo.

(27) Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati o uvjetima koje utvrđuju njihovi nacionalni zakoni, a kojima se uređuje objavljivanje informacija dobivenih na osnovi ovog memoranduma.

Tehnička pitanja

(28) Radi poboljšanja kvalitete suradnje predstavnici bankovnih supervizora BI i HNB-a redovito će se sastajati kako bi raspravili pitanja koja se odnose na banke koje imaju prekogranične jedinice u području njihove nadležnosti.

(29) Predstavnici bankovnih supervizora BI i HNB-a dužni su se na zahtjev međusobno obavještavati o svim aspektima svojih regulatornih sustava kao i o svim većim promjenama nacionalnih pravila i propisa koji su u njihovoj nadležnosti, posebice o onim promjenama koje znatno utječu na aktivnosti prekograničnih jedinica.

(30) Nadležna će tijela jedno drugome dostaviti popise institucija kojima su izdala odobrenja za rad i suglasnosti.

(31) Radi olakšavanja praktične suradnje nadležna su tijela dužna, nakon stupanja na snagu ovog sporazuma, razmijeniti popise osoba zaduženih za razmjenu informacija, s njihovim imenima i informacijama o položaju, elektroničkim adresama te brojevima telefona i telefaksa.

(32) U hitnim slučajevima zahtjevi za informacije i odgovori na te zahtjeve mogu se davati usmeno pod uvjetom da se potvrde pismenim putem, osim ako se nadležno tijelo od kojeg se traži informacija ne odrekne tog zahtjeva.

(33) Bankovni supervizori BI i HNB-a promicat će međusobnu suradnju posjetima u informativne svrhe i kratkim razmjenama osoblja radi stjecanja prakse.

(34) Ovaj memorandum o razumijevanju ostaje na snazi dok jedna od strana ne obavijesti drugu stranu pismenim putem o svojoj želji da istupi iz memoranduma o razumijevanju. O tome je potrebno dati obavijest mjesec dana unaprijed. Odredbe ovog memoranduma o razumijevanju mogu se mijenjati i dopunjavati ili revidirati pod uvjetom da se pismeno suglase njegovi potpisnici.

(35) Suradnja i pomoć u skladu s ovim memorandumom o razumijevanju nastavit će se do isteka razdoblja od 30 dana nakon što je jedno od nadležnih tijela pismenim putem obavijestilo drugo nadležno tijelo o svojoj namjeri da prekine suradnju i pomoć.

Ukoliko jedno od nadležnih tijela dade takvu obavijest, suradnja i pomoć u sklopu ovog memoranduma nastavit će se glede svih zahtjeva za pomoć koji su podneseni prije datuma stupanja na snagu te obavijesti, dok nadležno tijelo koje je zatražilo tu informaciju ne odustane od zahtjeva za pomoć.

U slučaju raskida ovog memoranduma s informacijama dobivenim na osnovi ovog memoranduma mora se i nadalje postupati kao s povjerljivim informacijama.

(36) BI i HNB slažu se da će preispitati ovaj memorandum o razumijevanju u svjetlu budućih događaja u nacionalnom zakonodavstvu i zakonodavstvu EU te iskustava stečenih u nadzoru institucija.

(37) Ovaj je memorandum sastavljen na engleskom jeziku u dva originalna primjerka od kojih svako nadležno tijelo zadržava jedan.

Potpisi

U Rimu, 12. 3 2006.

U Zagrebu, 29. 03. 2006.

Uime
Talijanske središnje banke

Uime
Hrvatske narodne banke

Mario Draghi
guverner

dr. sc. Željko Rohatinski
guverner